

Miks kapsaistikud põevad?

Möödunud aastal ilmusid kapsataimede lehtedele kollakad kandilised laigud, mis laienesid ka pärast ettekasvatatud taime väljaistutamist. Mõned lehed kolletusid seeläbi üleni ja istikud kiratsesid pikalt enne kasvuhoo sissesaamist. Kuidas niisugust olukorda ära hoida ja mida peab selleks tegema?

Vastab

VÄINO PALLUM

Kollakad nurgelised ebaselge piirdega laigud lehtede üla-küljel viitavad taimede haigestumisele kapsa-ebajahukastesse. Haiguse kõige kindlam tunnus on örn hallikasvalge (sageli vaevumärgatav) kirme laikude vastas lehe alumisel poolel. Niiske õhu korral moodustub kirme, mis koosneb patogeeni *Peronospora parasitica* eoskandjatest ja eostest.

Ebahahukaste on taimedele kõige ohtlikum siis, kui see tabab kapsaid juba tõusmeeeas. Enamasti haiguslaikudega tõusmed hukuvad.

Hilisem haigestumine, s.o istiku faasis nakatumine põhjustab lehtede kollakaks muutumist ja kasvu kängumist.

Haiguse arenguks eriti soodsate tingimuste korral võib ebajahukas-

te kahjustada ka veel siis, kui kapsas on jõudnud peakasvufaasi. Välimistele lehtedele ilmuvad pruunikaskollased nurgelised laigud. Lehed kolletuvad ja kuivavad.

Esineda võib ka juurika ja peasiseste leheroodude tumenemist.

Ebahahukaste on kõige ohtlikum kapsahaigus lillkapsale ja spargelkapsale (brokolile). Lillkapsa õisikud muutuvad helepruuniks, vartele ilmuvad mustad triibud ja laigud. Sarnased sümptomid võivad aga tekkida ka muudel põhjustel.

Ebahahukaste esmaseks nakkusallikaks on enamasti muld ja taimejätmed.

Patogeen säilib eoste ja seeneiidistikuna, ebasoodsates tingimustes aga vastupidavate oospooridena ehk munaeostena.

Kui taimed nakatuvad juba tõusmeeeas, võib selles süüdi olla nakatunud seeme, milles patogeen säilitab eluvõime 2–6 aastat.

Kasvuperioodil levivad haigusetekitaja eosed haigetelt taimedelt tervetele veepiiskade ja tuule abil. Optimaalne õhusoojus ebajahukaste arenguks on 10–15°. Haiguse levikut soodustab suur õhuhiskus ja vähene valgus. Avamaal areneb haigus kõige jõudsamalt jahe date ja vihmaste ilmade vaheldumisel kuivade ilmadega. Üle kuue

tunni kestev päikesepaiste hävitab seene sporangiumid (eoslaid).

Kapsa haigestumise ärahoidmiseks külvake kontrollitud seeme haigusvabale substraadile. Taimede ettekasvatamisel vältige liigset õhuniiskust ja samaaegselt madalat temperatuuri ning valgusepuudust. Õhustage istikute kasvuruumi regulaarselt, kastke taimi võimalikult harva ja päiksepaistelise ilmaga. Taimi tugevdab kastmine nõgeseleotisega.

Esimeste haigustunnuste märkamisel pritsige tõusmeid korduvalt põldosjateega. Vanemaid istikueas taimi pritsige Aliette 80 WGga (20–30 g/10 l).

Koguge kokku ja hävitage koristusjätmed ning hoiduge kapsa kasvatamisest enda ja teiste ristõieliste kultuuride järele.